

Modernare reglering av statsluftfarten

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas regeringens proposition Modernare reglering av statsluftfarten (prop. 2012/13:165) och en följdmotion som väckts med anledning av propositionen.

I propositionen föreslås att lagregleringen av statsluftfarten får formen av en ramlag och att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigas att utforma närmare bestämmelser.

Lagförslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2014.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag och avslår följdmotionen.

I ärendet finns en reservation (V).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	6
Modernare reglering av statsluftfarten	6
Reservationer	11
Modernare reglering av statsluftfarten (V)	11
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	13
Propositionen	13
Följdmotionen	13
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Modernare reglering av statsluftfarten

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500). Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:165 och avslår motion 2012/13:Fö8 yrkandena 1–3.

Reservation (V)

Stockholm den 1 oktober 2013

På försvarsutskottets vägnar

Peter Hultqvist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Peter Hultqvist (S), Cecilia Widegren (M), Hans Wallmark (M), Åsa Lindestam (S), Annicka Engblom (M), Peter Jeppsson (S), Anders Hansson (M), Kent Härstedt (S), Allan Widman (FP), Clas-Göran Carlsson (S), Staffan Danielsson (C), Anna-Lena Sörenson (S), Johan Forssell (M), Peter Rådberg (MP), Mikael Jansson (SD), Torbjörn Björlund (V) och Roland Utbult (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Den 1 september 2010 trädde luftfartslagen (2010:500) i kraft. Gemensamt för det förarbete som låg till grund för den nya luftfartslagen var att regelverket för statsluftfarten inte hade behandlats, utan de bestämmelser som återfanns i luftfartslagen (1957:297) fördes över med bara smärre redaktionella ändringar.

Situationen för statsluftfarten har dock genomgått avsevärda förändringar sedan 1957 års lag antogs. Därför tillsattes under 2008 en arbetsgrupp inom Regeringskansliet med uppgift att utreda den rättsliga regleringen av den militära luftfarten samt annan luftfart för statsändamål. I arbetsgruppen ingick representanter för Försvarsdepartementet, Näringsdepartementet, Rikspolisstyrelsen, Försvarsmakten, Kustbevakningen och dåvarande Luftfartsstyrelsen. Arbetsgruppen redovisade i oktober 2009 sitt arbete i departementspromemorian (Ds 2009:56) Statsluftfarten.

Promemorian har remissbehandlats. En remissammanställning finns tillgänglig i Näringsdepartementet (dnr N2009/8186/RS).

Regeringen beslutade den 9 oktober 2008 därutöver att en särskild utredare skulle utreda vissa frågor om Försvarsmaktens helikopterresurser. Utredaren skulle också belysa flygsäkerhetsrelaterade frågor och föreslå förbättringsåtgärder. Utredaren lämnade i juni 2010 slutrapporten Försvarsmaktens helikopterresurser (SOU 2010:50). När det gäller tillsynsfunktionen inom Försvarsmaktens flygverksamhet hänvisade utredningen bl.a. till departementspromemorian Statsluftfarten (Ds 2009:56). Utredningen bedömde att den fortsatta utvecklingen av tillsynsfunktionen borde följas löpande. En oberoende utvärdering av flygsäkerheten borde också genomföras. I avvaktan på beredningen av promemorian om statsluftfarten har regeringen inte vidtagit någon särskild åtgärd med anledning av utredningens syn i tillsynsfrågan.

Lagrådet har yttrat sig över lagförslaget. Regeringen har följt Lagrådets synpunkter. Därutöver har vissa redaktionella ändringar gjorts.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Statsluftfarten är den luftfart som huvudsakligen bedrivs av en stat för offentligt ändamål och utan att ha som syfte att tjäna pengar. I Sverige bedrivs statsluftfart i dag huvudsakligen av Försvarsmakten i form av militär luftfart, och av polisen och Kustbevakningen i form av annan luftfart för statsändamål.

I internationella konventioner och regelgivning inom EU görs regelmässigt undantag för statsluftfart. Regleringen av statsluftfarten finns därför främst i nationell lagstiftning. I den gamla luftfartslagen (1957:297) har statsluftfarten omfattat endast ett fåtal paragrafer. I den nya luftfartslagen (2010:500) har de gamla reglerna tagits in efter viss språklig justering.

I propositionen finns förslag till nya bestämmelser av statsluftfarten vilka föreslås införas i nu gällande 14 kap. luftfartslagen (2010:500) som behandlar statsluftfarten. I förslaget föreslås bl.a. vissa definitioner av begrepp och en reglering av tillsynen. Lagförslaget ska enligt propositionen ses som en ramlagstiftning, vilken ska kompletteras med förordningar och föreskrifter från regeringen eller den myndighet som regeringen beslutar.

Lagförslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2014.

Utskottets överväganden

Modernare reglering av statsluftfarten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag och avslår följdmotionens yrkanden gällande tillsyn och övningsverksamhet.

Jämför reservation (V).

Propositionen

Nuvarande lagstiftning saknar definitioner av begrepp eller förhållanden inom statsluftfarten. I propositionen föreslår regeringen att det i luftfartslagen införs följande definitioner:

- *statsluftfart*: militär luftfart och annan luftfart för statsändamål
- *militär luftfart*: all verksamhet inom det militära luftfartssystemet
- *militära luftfartssystemet*: ett luftfartssystem för militär verksamhet som innefattar system för flygdrift, flygplatser och flygbaser samt för luftrum
- *annan luftfart för statsändamål*: luftfart för statsändamål som inte är militär luftfart.

I propositionen föreslås att regeringen ska få meddela föreskrifter om att en statlig myndighet ska bedriva militär luftfart. Det krävs tillstånd av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer för att någon annan än staten ska få bedriva verksamhet inom det militära luftfartssystemet. Ett tillstånd kan återkallas eller begränsas.

Luftfartslagens bestämmelser för civil luftfart ska enligt propositionen, i likhet med i dag, endast i begränsad utsträckning gälla militär luftfart. Det gäller bestämmelser om luftfartygs befälhavare och besättning samt tjänstgöring ombord, flygtrafiktjänst, om transport av visst gods, om jämkning av viss ersättning, bärgning och undersökning av olyckor och tillbud, samt vissa ansvarsbestämmelser.

I propositionen föreslås vidare att luftfartslagens bestämmelser, med några undantag, ska gälla även för annan luftfart för statsändamål. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva, och i ett enskilt fall besluta, om annan luftfart för statsändamål. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska också i ett enskilt fall få besluta om undantag från de flesta bestämmelserna i luftfartslagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreslås få meddela ytterligare föreskrifter som gäller skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa eller trafik. En förvaltningsuppgift, som följer av regeringens eller myndighetens föreskrifter och som gäller skydd för liv, personlig

säkerhet eller hälsa eller trafik, får överlämnas till någon annan. En förvaltningsuppgift som överlämnas får enligt förslaget innefatta myndighetsutövning om regeringen föreskriver detta.

Om det finns särskilda skäl får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriva, eller i ett enskilt fall besluta, att viss luftfart ska följa reglerna för militär luftfart eller för annan luftfart för statsändamål. Om det finns särskilda skäl får regeringen enligt förslaget i ett enskilt fall besluta om undantag från bestämmelserna om statsluftfart och meddela de särskilda föreskrifter som behövs.

När det gäller myndigheternas ansvar och föreskrifträtt föreslås att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter, eller i ett enskilt fall besluta, om militär luftfart i de ämnen som anges i luftfartslagen och som inte måste meddelas i lag.

För annan luftfart för statsändamål har regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer redan i dag de bemyndiganden som krävs för att meddela föreskrifter, meddela föreskrifter om undantag från vissa lagbestämmelser samt meddela beslut i enskilda fall. Detta ska enligt propositionen gälla även fortsättningsvis. Bestämmelsen om detta får dock ny plats i kapitlet.

När det gäller utländsk flygverksamhet och tillträdet till svenskt område föreslås att nuvarande reglering ska behållas. Även denna bestämmelse får ny plats i kapitlet.

När det gäller utländsk militär luftfart inom svenskt område föreslås att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter, eller i ett enskilt fall besluta, om utländsk militär luftfarts övningar i Sverige.

För annan luftfart för statsändamål föreslås i propositionen att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter, eller besluta i ett enskilt fall, om utländsk luftfart som samverkar med svensk annan luftfart för statsändamål.

När det gäller frågan om utprovning för militära ändamål föreslås att regeringen eller den myndighet regeringen beslutar får meddela föreskrifter, eller besluta i ett enskilt fall, om luftfart som utförs i Sverige av en annan stat, eller ett företag med säte i en annan stat, och som avser underhåll, modifiering eller utprovning för militära ändamål.

När det sedan gäller frågor om besättning föreslås i propositionen att flera av luftfartslagens bestämmelser om befälhavare och besättning samt tjänstgöring ombord också ska bli tillämpliga för militär luftfart. Det gäller bestämmelserna om att ett luftfartyg ska ha en befälhavare, att ägaren eller brukaren ska se till att luftfartyget är bemannat på föreskrivet sätt, att befälhavaren har högsta myndigheten ombord, att befälhavaren ska övervaka att luftfartyget är luftvärdigt och utrustat, bemannat och lastat på föreskrivet sätt m.m., om upprätthållande av ordningen ombord, om åtgärder som ska vidtas när svårare brott begås ombord, om rapportering av olyckshändelser, och om förbud mot tjänstgöring vid sjukdom, uttrötning, påverkan av

alkohol eller andra medel. Straffbestämmelserna för flygfylleri och grovt flygfylleri samt för den som inte följer befälhavarens order ska också bli tillämpliga på militär luftfart.

När det gäller tillsyn av militär luftfart föreslås att den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva tillsyn över att bestämmelserna i luftfartslagen och med stöd av luftfartslagen meddelade föreskrifter om militär luftfart följs.

För utövande av tillsyn föreslås att bestämmelser som motsvarar de som gäller för tillsyn av civil luftfart införs för statsluftfarten. Den som utövar tillsynen ska få de uppgifter som behövs för tillsynen och ges omedelbart tillträde till luftfartyg, flygplatser, anläggningar, lokaler och andra objekt, med undantag för bostäder.

Tillsynen inom statsluftfarten ska enligt förslaget vara avgiftsfinansierad.

Slutligen föreslås i propositionen att en förvaltningsmyndighets beslut i frågor enligt luftfartslagen och som gäller militär luftfart ska kunna överklagas till regeringen. En förvaltningsmyndighets beslut enligt luftfartslagen och som gäller annan luftfart för statsändamål ska liksom hittills kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Motionen

I motion 2012/13:Fö8 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) anförs att de senaste tio åren har flera tillbud och olyckor visat på behovet av höjd säkerhet inom den militära luftfarten. I dag genomförs Natoövningar i svenskt luft- rum, men luftfartslagstiftningen har inte anpassats till denna nya verklighet. Ett annat område som enligt motionärerna inte är tillräckligt reglerat är övningar kopplade till svensk krigsmaterielexport. Sådana situationer kan involvera både svenska civila flygplan och utländska militära flygplan samtidigt, med risk för civila förluster. Propositionens förslag för hur Sverige ska hantera denna brist i lagstiftningen är att luftfartslagen ska fungera som en ramlag och att regeringen i enskilda fall ska kunna meddela särskilda föreskrifter.

Motionärernas uppfattning är att det inte räcker med möjligheten att meddela särskilda föreskrifter utan anför att det är viktigt att i förväg veta vad som gäller, exempelvis om civila dödas av utländska militärer i Sverige. Motionärerna anser att riksdagen bör begära att regeringen återkommer med förslag på mer detaljerad lagstiftning i frågan (yrkande 1).

I motionen anförs vidare att regeringen vill ge Försvarsmakten i uppdrag att lämna förslag på hur tillsynen över militär luftfart bör organiseras inom Försvarsmakten. Motionärerna delar Statens haverikommissions uppfattning i dess remissvar om att det är viktigt med en oberoende tillsyn över militär luftfart. Transportstyrelsen bör enligt motionärerna få ansvar för tillsynen (yrkande 2).

I dag är det enligt motionärerna inte tydligt att det är regeringen som ger tillstånd till utländska militärflygplan att använda svensk luftrum. Det vill regeringen förtydliga genom att komplettera luftfartslagen. Motionärerna vill att luftfartslagen ska innehålla ett förbud mot att länder som Sverige inte har samarbetsavtal med genomför militärövningar i svenskt luftrum. Regeringen bör därför återkomma med förslag på lagstiftning med innebörden att endast länder som Sverige har samarbetsavtal med kan tillåtas öva i svenskt luftrum (yrkande 3).

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar förslaget att lagregleringen av statsluftfarten får formen av en ramlag i vilken regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigas att utforma närmare bestämmelser. Utskottet delar regeringens syn på att en författningsreglering ska vara tydlig, lätt att förstå och enkel att tillämpa, och utskottet konstaterar att den nuvarande regleringen i många avseenden är föråldrad och att det för vissa förhållanden saknas relevant reglering. Utskottet tillstyrker således propositionen och föreslår att riksdagen antar de föreslagna ändringarna i luftfartslagen.

Utskottet övergår härfter till att behandla följdmotionens yrkanden.

När det gäller det första yrkandet konstaterar utskottet att för all luftfart gäller 1922 års lag beträffande tredjemansskador, vilket innebär att det är ägaren till luftfartyget eller den som använder det som är fullt ut ansvarig för skador på tredje man.

Genom avtal kan vidare ansvarsfördelning mellan parter regleras.

Utskottet konstaterar att svensk lag gäller vid militära övningar i Sverige, ett exempel på detta är miljöbalkens bestämmelser. Vid övningar, även flygövningar, på Försvarmaktens övnings- och skjutfält gäller det miljötillstånd som beslutats för fältet. Oavsett om det är svenska militära förband eller utländska som övar ska verksamheten bedrivas inom den ram miljötillståndet anger. Det gäller bl.a. antal dagar som skjutningar får pågå, antal skott och vilka ammunitionstyper som får användas.

Utskottet konstaterar vidare att vid flygövningar gäller luftfartslagen, luftfartsförordningen och de bestämmelser för militär luftfart och för den särskilda flygövningen som härutöver har meddelats.

Utskottet finner inte anledning att föreslå en mer detaljerad lagstiftning på området och avstyrker därför yrkande 1.

Vad gäller yrkandet om oberoende tillsyn instämmer utskottet i regeringens bedömning att det för att ett system där Försvarmakten utövar tillsyn över den egna verksamheten ska vara effektivt och trovärdigt är avgörande att funktionens oberoende garanteras. Driftansvar och tillsynsansvar bör därför vara tydligt åtskilda inom organisationen.

Den 27 juni 2013 uppdrog regeringen åt Försvarsmakten att med utgångspunkt i propositionen senast den 1 oktober i år lämna förslag om hur tillsynen över militär luftfart bör organiseras inom Försvarsmakten. Försvarsmakten har även fått i uppgift att redovisa eventuella ekonomiska och andra konsekvenser till följd av det lämnade förslaget.

Utskottet konstaterar att frågan om oberoendet i tillsynsverksamheten uppmärksammats av regeringen, och utskottet avstyrker med hänvisning till den pågående utredningen yrkande 2.

När det gäller följdmotionens sista yrkande om att endast länder som Sverige har samarbetsavtal med ska tillåtas öva i svenskt luftrum vill utskottet inledningsvis erinra om grundprincipen att främmande militära luftfartyg inte får vistas i Sveriges luftrum.

Tillträde till svenskt territorium regleras i tillträdesförordningen (1992:118). Av 6 § tillträdesförordningen framgår att grundprincipen är att det är regeringen som meddelar utländska statsluftfartyg tillstånd till tillträde till svenskt territorium. Det finns dock undantag från grundprincipen i 5 § där Försvarsmakten i vissa fall bemyndigas att meddela tillstånd. Ytterligare några undantag från grundprincipen finns i 3 och 4 §§.

I propositionens förslag till ändring i luftfartslagen (14 kap. 5 §) bemyndigas regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att besluta om utländsk militär luftfarts övningar i Sverige, vilket är en ny bestämmelse.

I 10 § tillträdesförordningen stadgas bl.a. att utländska statsluftfartyg endast efter regeringens tillstånd får bedriva skjutövningar inom svenskt territorium.

Yrkandet om att endast länder som Sverige har samarbetsavtal med ska tillåtas öva i svenskt luftrum avstyrks av utskottet.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Modernare reglering av statsluftfarten (V)

av Torbjörn Björlund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500) och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:165 och motion 2012/13:Fö8 yrkandena 1–3.

Ställningstagande

De senaste tio åren har flera tillbud och olyckor visat på behovet av höjd säkerhet inom den militära luftfarten. I dag genomförs Natoövningar i svenskt luftrum, men jag anser inte att luftfartslagstiftningen har anpassats till denna nya verklighet. Ett annat område som inte är tillräckligt reglerat är övningar kopplade till svensk krigsmaterielexport. Sådana situationer kan involvera både svenska civila flygplan och utländska militära flygplan samtidigt, med risk för civila förluster. Propositionens förslag för hur Sverige ska hantera denna brist i lagstiftningen är att luftfartslagen ska fungera som en ramlag och att regeringen i enskilda fall ska kunna meddela särskilda föreskrifter.

Min uppfattning är att det inte räcker med möjligheten att meddela särskilda föreskrifter utan jag anser att det är viktigt att i förväg veta vad som gäller, exempelvis om civila dödas av utländska militärer i Sverige. Jag anser att riksdagen bör begära att regeringen återkommer med förslag på mer detaljerad lagstiftning i frågan.

Regeringen vill ge Försvarsmakten i uppdrag att lämna förslag på hur tillsynen över militär luftfart bör organiseras inom Försvarsmakten. Jag delar Statens haverikommissions uppfattning i deras remissvar om att det är viktigt med en oberoende tillsyn över militär luftfart. Enligt min mening bör Transportstyrelsen få ansvar för tillsynen.

I dag är det inte tydligt att det är regeringen som ger tillstånd till utländska militärflygplan att använda svenskt luftrum. Det vill regeringen förtydliga genom att komplettera luftfartslagen. Jag vill att luftfartslagen ska innehålla ett förbud mot att länder som Sverige inte har samarbetsavtal

med genomför militärövningar i svenskt luftrum. Regeringen bör därför återkomma med förslag på lagstiftning med innebörden att endast länder som Sverige har samarbetsavtal med kan tillåtas öva i svenskt luftrum.

Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2012/13:165 Modernare reglering av statsluftfarten:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500).

Följdmotionen

2012/13:Fö8 av Torbjörn Björlund m.fl. (V):

1. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag på lagstiftning som reglerar ansvarsfrågan vid övningar kopplade till svensk krigsmaterielexport.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av en oberoende tillsyn över militär luftfart och om att Transportstyrelsen bör få ansvar för tillsynen.
3. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag på lagstiftning med innebörden att endast länder som Sverige har samarbetsavtal med kan tillåtas öva i svenskt luftrum.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i
luftfartslagen (2010:500)

Härigenom föreskrivs i fråga om luftfartslagen (2010:500) dels att 14 kap. 1–3 §§ ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas 13 nya paragrafer, 14 kap. 4–16 §§, samt närmast före 1, 2, 6, 7, 10, 11, 12 och 15 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 kap.**Definitioner**

1 §

För luftfart med svenska militära luftfartyg och i fråga om den militära markorganisationen gäller endast bestämmelserna i

1. 5 kap. 8 §,
2. 6 kap. 13 och 19 §§,
3. 9 kap. 6 §, samt
4. 10 kap. 2 § första och tredje styckena och 7 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter för den militära luftfarten och markorganisationen i de ämnen som anges i denna lag och som inte gäller förhållandet mellan enskilda eller annars måste meddelas i lag.

I denna lag betyder

1. statsluftfart: militär luftfart och annan luftfart för statsändamål,

2. militär luftfart: all verksamhet inom det militära luftfartssystemet,

3. militära luftfartssystemet: ett luftfartssystem för militär verksamhet som innefattar system för flygdrift, flygplatser och flygbaser samt för lufrum,

4. annan luftfart för statsändamål: luftfart för statsändamål som inte är militär luftfart.

Militär luftfart

2 §

För annan luftfart med svenska luftfartyg, som utan att vara militära används endast för statsändamål och inte för affärsdrift, gäller bestämmelserna i denna lag utom 10 kap. 3–6 §§.

För militär luftfart gäller endast bestämmelserna i

1. 5 kap. 1–6 samt 8 och 9 §§ om luftfartygs befälhavare och besättning samt tjänstgöring ombord,

2. 6 kap. 13, 19 och 20 §§ om flygtrafiktjänst,

3. 8 kap. 3 § om transport av visst gods,

4. 9 kap. 6 § om jämkning av ersättning,

5. 10 kap. 2 § första och tredje styckena och 7 § om bärgning och undersökning av olyckor och tillbud,

6. 12 kap. 8 § första stycket om rätt att meddela föreskrifter och 9 § om krig eller krigsfara samt

7. 13 kap. 2 och 3 §§, 4 § första stycket 9 och 10 samt 10 § om vissa straffbestämmelser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får för sådan luftfart meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta om undantag från bestämmelserna i 1–8 kap. samt i övrigt meddela de särskilda föreskrifter som behövs.

Regeringen meddelar föreskrifter om till vilken myndighet en anmälan enligt 5 kap. 4 § andra stycket ska göras.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter i övrigt, eller i ett enskilt fall besluta, om militär luftfart i de ämnen som anges i denna lag och som inte måste meddelas i lag.

3 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter i fråga om tillträde till svenskt område för utländska militära luftfartyg och andra utländska luftfartyg som används endast för statsändamål och inte för affärsdrift.

Regeringen meddelar föreskrifter om att en statlig myndighet ska bedriva militär luftfart.

För att annan än staten ska få bedriva verksamhet inom det militära luftfartssystemet krävs tillstånd. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer beslutar om tillstånd och om avgifter för tillståndsgivning samt får meddela föreskrifter i dessa avseenden.

4 §

Om den som har ett tillstånd inom det militära luftfartssystemet i väsentlig grad åsidosätter föreskrifterna för verksamheten, ska tillståndet återkallas av den myndighet som har meddelat det. Ett tillstånd ska också återkallas, om det måste antas att innehavaren inte kan upprätthålla verksamheten. Om det är tillräckligt för att upprätthålla flygsäkerheten, får ett tillstånd, i stället för

att återkallas, begränsas till att gälla viss del av det militära luftfartssystemet eller till att gälla under vissa förutsättningar.

Ett tillstånd ska återkallas tills vidare i avvaktan på ett slutligt avgörande av återkallelsefrågan, om det på sannolika skäl kan antas att tillståndet kommer att återkallas slutligt.

Om det på sannolika skäl kan antas att tillståndet kommer att begränsas slutligt, får det begränsas tills vidare i avvaktan på ett slutligt avgörande.

Den som har ett tillstånd ska anmäla om något inträffar som medför att kraven för utfärdande av tillstånd inte längre är uppfyllda.

5 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter, eller i ett enskilt fall besluta, om utländsk militär luftfarts övningar i Sverige.

Annan luftfart för statsändamål

6 §

För annan luftfart för statsändamål gäller bestämmelserna i denna lag utom

1. 7 kap. om tillstånd att bedriva luftfart,

2. 9 kap. 2–5 §§ om ansvar för skador genom luftfart,

3. 10 kap. 3–6 §§ om luftpanträtt,

4. 11 kap. 4 § om avgifter och andra ersättningar för förrättningar,

5. 12 kap. 1 och 4–7 §§ om tillsyn och överklagande, samt

6. 14 kap. 2–5 §§ om militär luftfart.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i ett enskilt fall besluta om sådan luft-

fart som anges i första stycket. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får även i ett enskilt fall besluta om undantag från bestämmelserna i 1–6 och 8 kap.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i ett enskilt fall besluta om utländsk luftfart som samverkar med svensk annan luftfart för statsändamål.

Gemensamma bestämmelser för statsluftfart

Tillsyn

7 §

Den eller de myndigheter som regeringen bestämmer utövar tillsyn över att bestämmelserna om statsluftfart i denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen följs.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter i övrigt om tillsyn.

8 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgift för tillsyn enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

9 §

En tillsynsmyndighet har rätt att på begäran få de uppgifter som behövs för tillsynen enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, samt, om det behövs för tillsynen, omedelbart få tillträde till luftfartyg, flygplatser, anläggningar, lokaler och andra objekt. Denna tillträdesrätt omfattar inte bostäder.

Överlämnande av förvaltningsuppgift

10 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att en myndighet som avses i 14 kap. 2 eller 6 § får överlämna en förvaltningsuppgift som följer av regeringens eller myndighetens föreskrifter och som gäller skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa eller trafik till någon annan även om uppgiften innefattar myndighetsutövning.

Tillträde till svenskt område

11 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om tillträde till svenskt område för utländsk statsluftfart.

Övriga bestämmelser

12 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter, eller i ett enskilt fall besluta, om sådan luftfart som utförs i Sverige av en annan stat, eller ett företag med säte i en annan stat, och som avser underhåll, modifiering eller utprovning för militära ändamål.

13 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får om det finns särskilda skäl meddela föreskrifter om, eller i ett enskilt fall besluta, att viss luftfart ska följa reglerna för militär luftfart eller för annan luftfart för statsändamål.

14 §

Regeringen får, om det finns särskilda skäl, i ett enskilt fall besluta om undantag från bestämmelserna om statsluftfart och då meddela de villkor som behövs.

Överklagande**15 §**

En förvaltningsmyndighets beslut enligt detta kapitel eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av detta kapitel och som inte gäller militär luftfart överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut enligt detta kapitel eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av detta kapitel och som gäller militär luftfart överklagas hos regeringen.

16 §

Beslut enligt detta kapitel gäller omedelbart om inte annat anges i beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.